

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ DE ALBA-IULIA ȘI SIBIU

PREȚUL INSERTIUNILOR:

Un cm² 60 bani pentru o dată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA

se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai nr. 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază.

ABONAMENTUL:

Pe un an: 25 lei
Cont nr. 49.8.01

Despre Sinodul al VII-lea ecumenic

Scurt îndreptar

Mîntuitorul Iisus Hristos a precizat în Pilda Semănătorului, că „nu este nimic ascuns, care să nu se dea pe față și nimic tainic, care să nu se cunoască și să vină la arătare” (Luca 8, 17). De aceea în rugăciunea Sa din grădina Ghetsimani, El mărturisea către Tatăl ceresc așa: „Eu te-am preaslăvit pe Tine pe pămînt; lucrul pe care mi l-ai dat să-l fac l-am săvîrșit” (Ioan 17, 46). Astfel se explică însăși trimiterea Fiului lui Dumnezeu prin întrupare pe pămînt, și ca Fiul Omului, pentru ca în calitate de Mîntuitor — Iisus Hristos să realizeze împăcarea între Dumnezeu și om și să aducă prin jertfa Sa pe cruce și Sf. Înviere mîntuirea celor credincioși.

De aceea Sf. Apostol Pavel mărturisea către galateni că „nu mai trăiesc eu, ci Hristos trăiește în mine și viața mea de acum în trup o trăiesc în credința în Fiul lui Dumnezeu, care m-a iubit și s-a dat pe Sine însuși pentru mine” (Gal. 2, 20). Dar totodată Apostolul îi avertiza pe cei care produc „certuri” în viața creștină, că devenind „eretici”, ei vor fi tratați în modul următor: După înțîia și a doua mustrare, credincioșii se vor îndepărta de ei, ca de unii care s-au abatut și au căzut în păcat, fiind singuri prin sine osîndiți (Tit 3, 10—11).

Pe aceste temeuri neotestamentare, Părinții bisericești de la Sinodul I ecumenic de la Niceea, din 325, care este pomenit în calendarul ortodox în Duminica a 7-a după Sf. Paști, au stilizat conținutul dogmatic al revelației divine despre Fiul lui Dumnezeu ca Mîntuitor, în prima parte a Simbolului de credință, Credeul, care se rostește la fiecare sf. liturghie ortodoxă. Apoi Părinții bisericești de la Sinodul al IV-lea ecumenic de la Chalcedon, din 451 — pomenit de Biserica Ortodoxă în una din Duminicile după Rusalii — au definit prin cuvinte omenești descoperirea făcută de Mîntuitorul că este Fiul lui Dumnezeu și totodată și Fiul Omului, deci că în persoana Sa, ca Mîntuitor — Iisus Hristos, ambele firi, cea divină și cea umană, se află într-o unitate, numită dogmatic „uniune ipostatică”.

Dar contrarii acestui adevăr revelat, numiți „monofiziți”, credeau că Mîntuitorul Iisus Hristos reprezintă numai o singură fire, cea divină, care a absorbit-o în Sine pe cea umană, astfel că, în consecință, Iisus Hristos ar fi avut numai un trup aparent și nu real. Dar afirmația lor era total greșită, pentru că realitatea cuprinsă în Noul Testament confirmă existența istorică, adică în trup, a Mîntuitorului Iisus Hristos. Mai tîrziu au apărut și alți monofiziți, care afirmă că Mîntuitorul avea numai o singură fire, anume cea omenească fiind El numai „omul de la Nazaret” și nicidecum Fiul lui Dumnezeu.

În ambele cazuri, reprezentarea Mîntuitorului Iisus Hristos prin icoană părea acestor eretici nepotrivită; în primul caz neavînd El fire umană, nu putea fi reprezentat iconografic, iar în al doilea caz, fiind simplu om, nu merita să i se facă sfinte icoane de cinstire religioasă.

Astfel, monofizitismul, după ce a fost înfrînt și la Sinodul al VI-lea ecumenic de la Constantinopol, din 680, a căutat să-și continue lupta împotriva icoanelor Mîntuitorului, adică împotriva sfintelor icoane bisericești în genere. Expresie istorică acestei opoziții i-a dat-o abia în 726 și 730 împăratul Leon III Isaurul de la Constantinopol, sfătuit în acest sens de unii monofiziți din Isauria. Astfel a început „iconoclasmul imperial”, adică prigonirea icoanelor și a cinstirii lor din partea credincioșilor, la porunca imperială.

Acest amestec abuziv al lui Leon III în învățătura Bisericii a fost respins cu hotărîre de Sf.

Ioan Damaschinul, care a arătat în „Cuvîntări pentru sf. icoane” și în „Expunere precisă asupra credinței ortodoxe” (numită pe scurt: Acrivia), că este corectă cinstirea sf. icoane ale Mîntuitorului, căci întrupîndu-se Fiul lui Dumnezeu prin Fecioara Maria (Luca 1, 26—35), a primit chip omnesc, care poate fi zugrăvit, dar întrucît Fecioara Maria a fost învrednicită în mod special de harul divin și icoana ei merită cinstire, asemenea și sf. icoane ale Sfinților martiri și mărturisitori pentru Hristos, apoi sfintele lor moaște ca expresie a coborîrii harului peste ele, precum și Sf. Cruce, simbolul adevărat al mîntuirii din păcate, prin jertfa Mîntuitorului pe ea, merită cinstirea bisericească. Astfel Sf. Ioan Damaschinul preciza rolul împătrit al sf. icoane și anume: De a împodobi lăcașul divin (estetic), de a învăța din istoria Bisericii (pedagogic), de a însoți cultul divin (cultic) și de a mijloci harul divin (haric).

Totuși opoziția monofizitilor iconoclaști s-a înăsprit prin dispozițiile împăratului Constantin V, care a și forțat o decizie sinodală în 754 contra sf. icoane. Prigoana a lovit atunci și în monahi, care rămăseră „iconoduli”, adică cinstitorii sf. icoane.

De aceea pînă la urmă, împărăteasa Irina și patriarhul Tarasius au întrunit al VII-lea sinod ecumenic la Niceea, în 787, care în prezența părinților episcopi din întreaga Biserică cifrată pînă la 367 participanți, alături de 130 arhimandriți, egumeni și monahi, a definit, pe baza Sf. Scripturi, a Sf. Tradiții patristice și a precizărilor Sf. Ioan Damaschinul următoarea învățătură: „Este permis și chiar util și bineplăcut lui Dumnezeu a face icoane religioase și a le venera; dar această venerare este numai cinstire cu închinare și nicidecum adorare, care se cuvine numai lui Dumnezeu; cinstirea sfintelor icoane este numai relativă, pentru că se respectă în icoană numai persoana sfîntă, reprezentată de ea, așa că cinstirea nu se adresează materiei icoanei, așa că ea nu este idolatrie, condamnată de porunca a 2-a din Decalog. În consecință este bineplăcută cinstirea sf. icoane ale Mîntuitorului, precum și cinstirea icoanelor Sfinților lui Hristos, ale Maicii Domnului, a Sfinților îngeri, ca și a Sf. Moaște și a Sf. Cruci.”

Deși iconoclasmul a fost înfrînt ca erezie, el totuși s-a mai păstrat ulterior, ca să reizbucnească la începutul sec. IX, prin decizia împăratului Leon V Armeanul, din 813. Dar cînd la cîrma imperiului bizantin a venit împărăteasa Teodora și ca patriarh ecumenic a ajuns Metodiu, amîndoi au luat în considerare hotărîrea sinodului patriarhilor răsăriteni de la Ierusalim, din 836, care a subliniat necesitatea sf. icoane pentru că acestea sînt imaginea adevărului credinței creștine ortodoxe. Astfel a fost convocat sinodul de la Constantinopol, din martie 843, care s-a considerat ca a 2-a sesiune, de completare, a sinodului VII ecumenic, părinții episcopi de la sinod proclamînd apoi prima Duminică din postul Sf. Paști, pe atunci la 11 martie 843, ca „Duminica Ortodoxiei”. În hotărîrea specială sinodală au fost condamnați toți ereticii, începînd cu Simon Magul pînă la ultimul iconoclast, potrivit deciziilor sinoadelor anterioare, pentru a fi definită astfel credința ortodoxă și pentru viitor.

Pentru aceste motive, Biserica ortodoxă a rînduit în calendarul său ca pomenirea părinților bisericești de la sinodul al VII-lea ecumenic să se prăznuiască în fiecare an în Duminica a 21-a după Rusalii, anul acesta în 13 octombrie.

Prof. M. Șesan

Dacă ne oprim cu luare-amînte asupra îndemnului de la sfintele slujbe, din îndemnul: „Pe noi înșine și unii pe alții și toată viața noastră lui Hristos-Dumnezeu s-o dăm”, înțelegem că el este pentru noi un îndreptar de viață creștină. Vrea cineva să știe ce are de făcut ca să fie plăcut lui Dumnezeu, să ia aminte la îndemnul: „Toată viața noastră lui Hristos-Dumnezeu s-o dăm” și să-l urmeze. Aceasta o doresc cugetătorii de Dumnezeu, care au alcătuit sfintele slujbe. Aceasta o dorește Sfînta Biserică și sfinții ei slujitori, aceasta o vrea însuși Duhul Sfînt, care a luminat mințile celor ce ne-au lăsat moștenirea binecuvîntată a sfintelor slujbe.

Un gînd luminat, un îndemn sfînt, un îndreptar de viață are totdeauna rost călăuzitor. Adevărata putere a gîndului călăuzitor este împlinirea lui cu fapta. De aceea e firesc ca cei ce aud sfintele îndemnuri și le prețuiesc în sfințenia lor să dorească să știe și cum anume pot fi ele împlinite, ca, știind aceasta și împlinindu-le, să înțeleagă, din împlinirea lor, valoarea, puterea și măreția sfintelor îndemnuri.

În ce privește îndemnul: „Pe noi înșine și unii pe alții și toată viața noastră lui Hristos-Dumnezeu să o dăm” e destul să ne gîndim la îndemnurile cu care el stă în strînsă legătură, ca să avem un răspuns precis și lămurit la întrebarea ce trebuie să facem ca să fim nu numai auzitori, ci mai ales împlinitori ai acestui îndemn.

De cele mai multe ori îndemnul „toată viața noastră lui Hristos-Dumnezeu s-o dăm” e în legătură cu pomenirea Maicii Domnului și a tuturor Sfinților. Primim mai întîi îndemnul să ne aducem aminte de Maica Prea Curată și de toți Sfinții și după aceasta urmează cel de al doilea îndemn, acela de a-i da Domnului Hristos toată viața noastră. Gîndul de a pomeni pe Maica Domnului și pe toți Sfinții, pus în legătură cu gîndul de a ne dărui pe noi înșine și unii pe alții și toată viața noastră lui Hristos-Dumnezeu, ne duce la înțelegerea faptului că Maica Domnului și toți Sfinții s-au dărui lui Dumnezeu și toată viața le-a fost o slujbă adusă lui Dumnezeu. Vrem și noi să ne aducem viața ca o slujbă lui Dumnezeu, să urmăm exemplul Maicii Domnului și al Sfinților.

Pe Maica Domnului Sfînta Biserică ne-o înfățișează ca fiind „Mărirea a toată lumea”, „cîntarea celor fără de trupuri”, „mai înaltă decît cerurile și mai curată decît strălucirile soarelui”, „mai cinstită decît heruvimii și mai mărită fără de asemănare decît serafimii”. Ea însăși, Sfînta Fecioară Maria, la Bunavestire, s-a numit pe sine „roaba Domnului”; „Iată roaba Domnului. Fie mie după cuvîntul tău” (Luca 1, 38). Cu alt prilej, în rugăciunea de preamărire, Prea Sfînta Născătoare de Dumnezeu își arată bucuria că Părintele ceresc „a căutat spre smerenia roabei Sale” (Luca 1, 48). Cu aceste gînduri și simțăminte de smerenie, Maica Domnului a străbătut prin viață și n-a vrut să știe nimic altceva în viața ei decît ca voia lui Dumnezeu să se facă întru toate, ca Fiul lui Dumnezeu, Domnul Hristos, să fie ascultat. Singurele cuvinte de îndemnare, care ne-au rămas în Sfînta Evanghelie de la Maica Domnului, sînt cele pe care ea le-a adresat slujitorilor de la nunta din Cana Galileii: „Faceți ceea ce vă va spune” (Ioan 2, 5). Acestea sînt cuvintele de propovăduire ale Maicii Domnului. Să le ținem minte și noi și să le urmăm; să facem ceea ce ne spune Domnul Hristos.

Împreună cu pomenirea Maicii Domnului, sîntem îndemnați să pomenim și pe toți Sfinții, care la rîndul lor, fiecare în felul său de viețuire și

(Continuare în pag. 4)

Mănăstirea „Sf. Ilie Proorocul” Toplița

În afară de cunoscuta Mănăstire „Brâncoveanu” de la Sîmbăta de Sus, ctitoria neuitatului Domn al Țării Românești, Constantin Brâncoveanu, restaurată din temelii de mitropolitul Nicolae Bălan, Arhiepiscopia de Alba Iulia și Sibiu mai are pe teritoriul ei, în părțile dinspre nord-est, un alt așezământ mănăstiresc. Este vorba de Mănăstirea „Sf. Ilie Proorocul” din Toplița, județul Harghita, ctitoria primului patriarh al Bisericii Ortodoxe Române, Miron Cristea.

Gîndul întemeierii acestui așezământ a zămislit în mintea ctitorului încă în anul 1911, pe cînd fericitul întru adormire patriarh era episcop al Caransebeșului. Obținînd aprobare în acest sens din partea Arhiepiscopiei Sibiului, pe teritoriul căreia se afla localitatea Toplița, ctitorul a început pregătirile pentru durarea acestui așezământ, pe care dorea să-l ridice întru amintirea și veșnica pomenire a iubiților săi părinți, Gheorghe și Domnița, țărani, frunțași din Toplița, care au destinat pentru a sluji lui Dumnezeu, Bisericii Sale, pe unicul lor fiu de parte bărbătească, Ilie, ajuns episcop al Caransebeșului, iar mai târziu primul patriarh al Bisericii Ortodoxe Române.

Biserica mănăstirii, o frumoasă construcție de lemn, ridicată în anul 1847, a fost adusă din comuna vecină Stînceni încă în anul 1910, fiind așezată într-o spațioasă grădină din Toplița, proprietate a părinților ctitorului. An de an, în jurul ei au fost ridicate și amenajate clădiri de lemn corespunzătoare, pentru ca acest proiectat sfînt locaș să poată corespunde rostului său de „a fi schit călugăresc de slăvire a milostivului Dumnezeu și de rugă pentru credinciosul său popor românesc”.

Dar gîndul ctitorului a putut fi transpus în faptă abia în anul 1928 la 10 ani după reîntregirea Patriei și la 3 ani după înscăunarea sa ca patriarh al Bisericii Ortodoxe Române, cînd, în ziua Sf. Prooroc Ilie, patriarhul Miron a adresat episcopului de la Cluj, Nicolae Ivan, localitatea Toplița, aparținînd atunci de Episcopia Vadului, Feleacului și Clujului, o scrisoare-document, în care se cuprind toate datele în legătură cu acest așezământ.

Sfințirea Mănăstirii s-a făcut Duminică, 21 octombrie 1928, în prezența ctitorului ei, patriarhul Miron Cristea, de un sobor de preoți, în frunte cu protoiereul Dumitru Antal. Cu acest prilej, în cuvîntarea rostită, fericitul întru adormire patriarhul Miron Cristea, ctitorul mănăstirii, a mărturisit gîndul și intențiile cu care a ridicat acest sfînt locaș, arătînd că a voit să reinnoiască un așezământ mănăstiresc în Transilvania unde — ca urmare a uniației — dușmanii credinței noastre strămoșești „toate mănăstirile le-au ars și cele de piatră le-au zdrobit cu tunul, iar pe călugări i-au alungat... Iată de ce — spune ctitorul — am simțit o sfîntă datorie să reinnoiesc un astfel de așezământ duhovnicesc... Am mai făcut-o și din datoria ce am simțit-o față de părinții mei țărani, îngropați aici, ca voi să veniți și să vă închinați la piatra mormîntului lor, aducîndu-vă aminte că ei au dat pe primul Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române și, mergînd acasă, să vă trageți de la gură, ca să vă puteți îngriji de creșterea copiilor voștri, dîndu-i la școală, căci nu se știe în care din copiii voștri, azi desculți, se ascunde un om mare”.

Mănăstirea Sf. Ilie Proorocul și-a desfășurat activitatea și împlinit rosturile potrivit cu intențiile înaltului ei ctitor. După trecerea lui la cele veșnice, ea a fost administrată, în conformitate

cu dispozițiile testamentare ale ctitorului și cu Statutul de organizare a Bisericii Ortodoxe Române, de către Episcopia Clujului, iar în ultima vreme a revenit Arhiepiscopiei Sibiului, astăzi fiind sub purtarea de grijă a I.P.S. Mitropolit al Ardealului, Dr. Nicolae Mladin.

Așezată într-o regiune minunată, la poalele unui deal, într-o frumoasă grădină cu alee de brazi și plopi, la distanța de circa 100 m de șoseaua ce duce de la Toplița la Reghin, mănăstirea nu este numai un loc de popas duhovnicesc pentru credincioșii din această regiune, ci deopotrivă și un punct de atracție turistică pentru vizitatori din țară și străinătate.

Mănăstirea e cercetată zilnic de închinători de pe Valea Mureșului și din împrejurimi.

De curînd s-au început lucrările de reparare și construcție a noilor clădiri. Mai întîi s-a revizuit și modificat întreaga instalație electrică în clădirile mănăstirii și în grădină; s-a reparat în mod radical clădirea stăreției, ale cărei grinzi de lemn de la temelie erau putrede, iar pereții erau cuprinși de ciupercă. Vechea temelie a fost înlocuită cu piatră și cărămidă, iar clădirea pentru personalul

Biserica Mănăstirii Sf. Ilie — Toplița

mănăstirii a fost de asemenea complet renovată: temelie, pereții, dușumeaua etc. Alături și legat de această clădire s-a făcut un nou edificiu-anexă din piatră și cărămidă, urmînd să aibă destinație pentru bibliotecă, complex sanitar, camere de inspecție, birou și o verandă pentru flori.

În sectorul gospodăriei s-a renovat complet clădirea veche pentru personal, de asemenea s-a ridicat o nouă clădire pentru primirea și găzduirea credincioșilor care vin la mănăstire, solicitînd asistență duhovnicescă.

Atît biserica mănăstirii, cît și chiliile stăreției, camera oficială și camera de oaspeți, precum și dependințele, au fost înzestrate cu obiectele și mobilierul necesar spre a corespunde cît mai bine destinației lor.

Pentru viitorul apropiat, conducerea mănăstirii își propune împrejmuirea grădinii și terenului mănăstirii cu garduri corespunzătoare.

În nădejdea că acest așezământ de zidire duhovnicescă își va îndeplini și în viitor în noile condiții din Patria noastră rosturile pentru care a fost întemeiat, răspunzînd nevoilor sufletești ale bunilor credincioși care îl cercetează, obștea Mănăstirii „Sf. Ilie Proorocul” va căuta să-și sporească eforturile ca și ea să contribuie la consolidarea unității sufletești a credincioșilor Bisericii noastre.

Stareț Ierom. Mihail Goia

Literatura în „Telegraful Român” (1853—1973)

Sub egida bibliotecii „Astra” din Sibiu a apărut în această vară valoroasa și documentata lucrare: „Literatura în Telegraful Român”, scrisă de Elena Dunăreanu, bibliografă la această mare bibliotecă sibiană. Cartea cuprinde 288 pagini și este de un interes deosebit pentru cei care vor să cunoască un capitol din tematica multiplă pe care a urmărit-o gazeta noastră „Telegraful Român” încă de la nașterea sa în 1853 și anume literatura, gazeta aparînd, după cum se știe, începînd cu 1 ianuarie 1876 cu un supliment literar săptămînal „Foișoara Telegrafului Român”. Aceasta, tocmai în perioada direcțiunii lui Nicolae Cristea.

În lămuritorul „Cuvînt înainte” al autoarei acestei strădăni mișaloase de a strînge date din toți anii „Telegrafului Român” la pagina 7 se arată:

„Cu timpul crescînd interesul cititorilor pentru problemele de literatură, iar spațiul rezervat lor fiind prea restrîns, se simte nevoia publicării unui supliment destinat exclusiv acestora. Apare astfel la 1 ianuarie 1876, separat, suplimentul săptămînal intitulat „Foișoara Telegrafului Român”, publicație ce intră în curînd în atenția marilor noștri oameni de cultură (desigur din toate părțile românești). „De un an și mai bine — scria Mihai Eminescu în „Convorbiri literare” — a început să iasă la lumină pe lîngă foaia politică „Telegraful Român” o foaie literară. Aceasta din urmă numită „Foișoara Telegrafului Român” se îndeletnicește mai cu seamă cu răspîndirea științelor practice, trebuitoare plugarului și grădinarului; ea e menită a pune în mîna învățătorului sătesc și a preotului o lectură, scrisă românește de-a dreptul, lesne de înțeles și folositoare. Totodată găsim în foaie dări de seamă asupra cărților străine care ating întrucîtva și pe români, dis-bateri asupra limbei ș. a., destul numai că partea de căpetenie o formează studii de o netăgăduită utilitate. Ortografia e fonetică, cu concesiile etimologice, pe care le-am făcut și noi.”

Iar în altă parte marele Eminescu adaugă:

„După congresul studenților ținut la Putna, „Telegraful Român” intră mai mult în atenția tinerilor intelectuali români, care vor lucra alături de Nicolae Cristea spre împlinirea scopurilor nobile ale românilor. Este perioada în care „Telegraful Român” se declară pentru „unitatea culturală”, conștient că aceasta va sprijini lupta pentru realizarea celei naționale de mai târziu.”

În această ordine de idei este bine să reținem că la „Telegraful Român” au colaborat, mulți făcîndu-și chiar debutul, un mare număr de scriitori români din toate cele trei provincii românești.

Cuprinsul lucrării are următoarele capitole: *Istorie, teorie, critică literară* — literatură română, literatură universală; *Folclor* — studii și articole despre folclor, poezie populară, basme, legende, povești, anecdote, folclor străin, datini și obiceiuri ale românilor; *Poezie; Proză; Teatru; Aforisme, maxime, anecdote; Discursuri, conferințe, articole; Literatură istorică; Descrieri de călătorie; Societăți literare; Presă, colecții; Aniversări; Comemorări; Evocări; Diverse* (scriitori români și străini); *Bibliografie* (literatură română și universală); *Indice de nume; Indice geografic; Indice de publicații periodice.*

Parcurgînd această carte, pentru a cărei migăloasă și pricepută întocmire, redacția gazetei noastre mulțumește din toată inima autoarei, ne facem o imagine fidelă asupra contribuției — nu de mică importanță, ceea ce sublinia și M. Eminescu — Telegrafului Român la îmbogățirea literaturii noastre, dar mai ales la cultivarea, în sînul larg al masei preoților și credincioșilor noștri, a gustului pentru citit în grai românesc, a dorinței de a-și îmbogăți cît mai mult sufletele prin cuvîntul scris.

Arătăm și aceea că din filele volumului se desprinde grăitor preocuparea pe care redacția „Telegrafului Român” o are și astăzi în a împărtași cititorilor săi, atît cît spațiul și profilul îi îngăduie, aspecte din bogata lucrare literară a poporului nostru. În acest sens mărturie stau multele articole aparute în ultimele două decenii în coloanele gazetei, articole pe care cartea pe care o semnalăm le încrestează în paginile sale.

N. D. G.

Din acatistul Sf. mărturisitori Visarion și Sofronie și mucenicul Oprea

ICOSUL AL IV-LEA

După ce te-ai învrednicit de treapta preoției, Visarioane, iarăși ai călătorit la Sfîntul Mormînt, de unde, întorcîndu-te în Țara Transilvaniei, cu mare îndrăzneală ai înfruntat prigoana ce s-a pornit asupra Bisericii dreptmăritoare și pe toți i-ai întărit în dreapta credință. Pentru aceasta, te lăudăm, zicînd ție:

Bucură-te, cea ce de la Sfîntul Mormînt iarăși la ai tăi ai venit;

Bucură-te, că tuturor cu putere multă le-ai povăduit;

Bucură-te, cea ce peste tot, ca un izbăvitor erai primit;

Bucură-te, cea ce de mulțimea credincioșilor erai însoțit;

Bucură-te, cea ce cu sunete de clopote erai întîmpinat;

Bucură-te, că de credincioși cu făclii aprinse erai așteptat;

(Continuare în pag. 4)

Imaginea lui Avram Iancu în folclorul și tradițiile moșești

Pământul Țării Moșilor, brăzdat adînc de istorie și legendă, a cunoscut încrîncenarea unor vremuri, în care înaintașii noștri au apărut cu sîngele lor glia străbună, sau au hrănit-o cu lacrimile și sudoarea lor în ceasurile de muncă istovitoare.

Oamenii acestor locuri și-au împletit destinul cu acela al revoluției de la 1848, înțelegînd înflăcărarea inimii și noblețea ideilor revoluționare ale lui Avram Iancu și au fost alături de el, atît la strălucitele izbînzi, cît și în momentele de grea încercare ce-au urmat revoluției.

Feciorul de moș de la Vidra și-a contopit viața cu visurile de libertate ale românilor din Transilvania. De aceea cuvintele sale, rostite în fața mulțimii adunate pe Cîmpia Blajului, primesc dimensiuni profetice, producînd un entuziasm fără seamăn: „Sîntem mulți ca cucuruzul brazilor, sîntem mulți și tari, pentru că Dumnezeu este cu noi.”

Printre eroii iubiți de popor, se pare că Ștefan cel Mare și Avram Iancu au trezit un ecou deosebit în folclorul și tradițiile populare. Peste anii care trec, acoperiți de frunze și zăpezi, cu uitări și amintiri străvane sentimentul de solidarizare cu acela care a fost „Craiu munților”, așa cum glăsuiesc versurile culese din ținutul Hălmașului:

„Pe dușmani i-ai risipit
Poporul mult te-a cinstit
Te-a urmat în toată vremea
Din Hălmaș și pîn' la Tebea
Ți-a urmat fața și pilda
Din Hălmaș și pîn' la Vidra
Și Ți-a mai făcut o cale
Din multe lacrimi și jale
Calea ce duce la Tebea
La gorunul lui Horia.”

Atunci, cînd numai la 48 ani, Iancu, ostenit de drumuri și peregrinări, intră în tărîmul tăcerii, coborînd în umbra gorunului de la Tebea, el nu face altceva decît să treacă din istorie în folclor, în legende nemuritoare.

Versurile populare au reținut ca într-o filă de istorie imaginea Iancului, cu perioada lui de glorie și de visuri înar.pate ale revoluționarilor români din Transilvania, precum și sfîrșitul dramatic al acestuia.

Încă din timpul vieții, Iancu a fost învăluit într-o aureolă legendară, fiind pomenit în cîntece sau în marșul său, în intonațiile căruia și-a adunat de prin văi și din ascunzișurile munților oastea sa de viteji, cu care s-a prezentat pe Cîmpia Blajului. Calitățile sale excepționale, de bun orga-

nizator și strateg, dăruirea și perseverența cu care urmărea realizarea visurilor de libertate ale moșilor, au făcut din Iancu un chip cu adevărat legendar.

În popor circulau anumite credințe în legătură cu invulnerabilitatea lui Avram Iancu, fantezia populară înfățișîndu-l astfel: „Pe Iancu numai cu glonț de argint îl poți pușca; apucă plumbul și-l aruncă îndărăt.” Sau cum spun versurile următoare:

„Boii-s cu coarne de ceară
Om ca Iancu nu-i în țară.
Boii-s cu coarne de spume
Om ca Iancu nu-i în lume.
Boii-s cu coarne verzi
Om ca Iancu nu mai vezi.”

Atunci cînd aude numele Iancului, nemeșimea e cuprinsă de o spaimă nemaipomenită, căutîndu-și salvarea între ziduri de cetate:

„Pîn-o fost Iancu-mpărat,
Domni nu s-or desculțat
Nici în pat nu s-or culcat.”

Drama Iancului începe în momentul în care acesta își dă seama că visurile sale s-au spulberat și că s-a încrezut într-o himeră și anume promisiunea mincinoasă a „prietenului fățarnic”, care era împăratul de la Viena.

În felul acesta armele de odinioară ale eroului sînt înlocuite cu fluierul, iar marșurile sale triumfale cu peregrinările prin satele care se înșiră de la Vidra, Hălmașiu, Vața, Baia de Criș, Brad, Abrud.

Poporul a surprins în poeziile și tradițiile sale viclenia împăratului de la Viena, cel care l-a aruncat pe Iancu într-un final de tragedie shake-speareană.

În creațiile folclorice este exprimată întreaga revoltă a poporului împotriva împăratului, care a zădărnicit cele mai scumpe visuri ale românilor din Transilvania:

„De m-aș face-un pui de cuc,
La împărat să mă duc,
Numa' una i-aș cînta,
Să m-audă maică-sa:
Tunie dracu-n tine mut
Și în cine te-o făcut,
C-ai făgădit libertate
Și ne-ai dat nedreptate
Că pe Iancu l-ai închis,
Că Ți-o zis oblu, deschis,
Cum să cade mai frumos:
— Nu vorbesc c-un mincinos.”

(Continuare în pag. 4)

Din scrisorile cititorilor de peste hotare

... Această foaie religioasă (Telegraful Român, n. n.) o prețuiesc foarte mult. O citesc și recitesc cu mare atenție. Este o foaie cu caracter religios, unde pot găsi multe învățături, care pentru mine constituie o bogăție sufletească și o mîngăiere care mă face să uit de toate necazurile ce le întîmpin în viața de toate zilele ca mulți alții.

Articolele pe care le citesc sînt lumina care ne călăuzește pe drumul drept și ne schimbă starea noastră sufletească din rău spre bine...

Theodor Dumbravă
Iarraville
Victoria-Australia

... Singurul mijloc (afară de scrisori familiale) de a ține legătura cu Patria dragă, cu scrisul românesc, cu tot ce se petrece în sînul Bisericii Ortodoxe în care am fost botezată, ca și aducătoare de hrană spirituală pentru menținerea și întărirea credinței este Telegraful Român, pe care îl primim prin bunăvoința și din dragostea Înalt Prea Sfinției Voastre de a păstra legătura cu românii care ostenesc pe străine meleaguri.

Țin pe această cale să vă exprim cele mai sincere mulțumiri.

Adriana Maalouli
Damasc-Siria

Doresc încă odată să vă exprim în numele meu personal, cît și în acela al credincioșilor români ai parohiei „Sf. Nicolae” din Worcester calde mulțumiri pentru dragostea ce ne-o arătați trimițîndu-ne regulat revista (Telegraful Român), atît de folositoare de suflet pe care o redactați.

Învățăturile cuprinse în articole, precum și știrile despre multe evenimente din viața religioasă și culturală din Țară sînt urmărite de noi cu un viu interes și apreciate mult.

Pr. Dr. St. Slevoacă
Worcester, U.S.A.

... Am avut ocazia să vizitez biserica ortodoxă din orașul Salem, Ohio, și acolo am văzut ziarul „Telegraful Român”, pe care l-am citit și mi-a plăcut foarte mult conținutul.

Aș dori să devin și eu abonată la ziarul d-voastră...

John Gorun
Alliance, U.S.A.

Din Muntele Ortodoxiei și pitoreasca sfîntă Mănăstire „Zugrafu” venim să depunem mulțumirile și recunoștința noastră față de bunătatea D-voastră, făcută cu expedierea „Telegrafului Român”, care ne-a făcut mare impresie cu amintirea frumoasă din activitatea marelui mitropolit Andrei Șaguna, precum și celelalte articole, care sînt frumoase și bine venite...

Arhim. Dometie Trihenea
Sf. Munte Athos, Grecia

File din viața Ortodoxiei transilvănene

Sculatu-s-au atunci români cu mic cu mare, cu ce au putut prinde în mîini, la chemarea buciurilor, care izvorau parcă din morminte, revoltătoare ca apele Mureșului, după puhoai. Au năvălit asupra castelului grofului Kemeny din Brîncovenesti, făcîndu-l una cu pămîntul. Așa-mi spunea un bătrîn din părțile locului Ioan a Florii într-o seară a unei toamne tîrzii.

Toate satele de pe Mureș au pornit spre Brîncovenesti, unde armata din ordinul grofului Kemeny băgase în temnița de sub pămînt pe toți preoții și dascălii din satele românești, care nu vroiau să-mbrățișeze noua credință adusă de crăiasă de la Viena.

Ai noștri de la Luieru au fost conduși de Popa Ștefan, un om bun și drept, prunc de iobag, crescut aici în vatra satului. Văzîndu-l sătenii că are dragoste de carte, au pus toți umăr la umăr, au strîns ban cu ban și l-au trimis pe a lor socoteală în țara Moldovei să învețe tainele slovei, așa după cum cică spunea vlădica „Sava”...: „Numai prin cunoașterea tainelor slovei, vom putea fi mîntuiți de neagra iobăgie ce ne-ncovoie spatele...” Acolo la Neamțu a-nvățat multe lucruri și cînd s-a întors acasă a început să vorbească oamenilor.

— Oameni buni, noi cei ce purtăm cămașă albă pe o parte și pe alta a Carpaților, de la Tisa Albă pînă la Marea Mare, toți vorbim o limbă și avem o singură credință, credință în care au murit moșii și strămoșii noștri, în care trebuie să murim și noi. Fraților, crăiasa din Beci, pentru a ne dezbină, a izvodit o altă credință, prin care caută să ne învrăjbească. Fiți treji, dragii mei, căci odată căzuți în plasă v-ați lepădat nu numai

de credință, de Legea noastră, ci și de neamul românesc. Despre nelegiuirile Crăiesei asupra credinței noastre s-a dus vestea departe pînă la marginile zării, acolo în țara Moldovei de unde vin. Eu nu credeam ce auzeam, dar acum văd, că blestematul castel de la Brîncovenesti făcut de Aurelian împărat al Rîmului, în care s-a așezat groful Kemeny la venirea lui în țara Transilvaniei, îi gem pivnițele de preoți și dascăli români, oameni care au refuzat să se boteze în noua credință.

Fraților, la noapte cînd haiducii munților vor aprinde focuri pe dealuri și cu zvonul buciurilor vor răscoli cerul, voi ridicăți-vă toți ca unul, luați în mîini securi și furci, așa cum făcuse Doja..., să ștergem de pe pămînt temnițele, să ștergem nedreptatea, iar de vom muri, fiți mîndri că murim români, în credința străbună.

Așa a fost, seara, buciurile au început să sune, focurile s-au aprins pe dealuri, clopotele bisericilor sunau într-o dungă, toți cu mic cu mare, chiar și cei care mai-nainte îmbrățișaseră credința Crăiesei au prins ce le-au căzut în mîini și au dat navală asupra castelului, pe care l-au cuprins, iar cei întemnițați au fost eliberați.

Alimentele din pivnițele castelului au fost împărțite la săraci, răsculații și-au ales un comitet cu sediul în castel, care aveau ca șef pe însuși preotul Ștefan. Cîteva zile au fost stăpîni iobagii pe castelul lui Aurelian. Într-o noapte însă straja din Fărfălău scoase în turnul bisericii o făclie care luminează cîteva minute întunericul nopții, căzînd apoi spre pămînt înghițită de neguri. A fost destul pentru ca răsculații să vadă că sînt în primejdie. S-au trezit străjile, s-au întărit gărzile, totul a fost în zadar, curînd bezna nopții a fost spinte-

cată de ghiulelele tunurilor așezate undeva pe malul Mureșului.

Dimineața castelul a fost ocupat, armatele lui Bucov cutreierau împrejurimile distrugînd bisericile și dînd foc satelor.

La noi în Luieru biserica a fost dărîmată, Popa Ștefan a fost prins și dezbrăcat de straie, i s-a legat gura cu un ștergar, corpul i-a fost uns cu smoală, legat de un stîlp, sus cam la doi metri de pămînt. La picioare i-au fost îngrămădite de către soldați lemne uscate cărora le-au dat foc, flăcările se ridicau ca niște limbi de balaur spre sărmanul preot. Curînd focul a cuprins stîlpul care s-a prăbușit în flăcări.

După ce satul a fost pustiit și s-au retras armatele crăiesei, oamenii care au scăpat cu fuga prin păduri s-au reîntors pe vatra satului acoperită de cenușă, au început să-și reclădească din nou bordeiele cu nădejdea unor vremi mai bune.

Cu aceste cuvinte își încheie moș Ion povestea sa, o povestire crudă dar adevărată, asemenea căreia sînt multe, nenumărat de multe, toate arătînd jertfele de nedescris, multe dintre ele întipărindu-se în conștiința oamenilor care le-au transmis din generație în generație, jertfe pe care înaintașii noștri le-au dat ca noi, cei de astăzi, să fim într-o singură Biserică, aceea în care s-au închinat moșii și strămoșii noștri, să fim într-o singură țară, astăzi mîndră ca o floare, liberă și independentă.

D. Boieru-Hodăceanu

Imaginea lui Avram Iancu...

(Urmare din pag. 3)

Chiar după revoluție, Iancu putea să ajungă la mari ranguri sociale, dar el se identificase cu aspirațiile mulțimii încă din tinerețe și nu-și mai aparținea șieși, ci unui popor înșelat în credința sa.

Din această cauză poporul a înțeles suferințele morale ale Iancului și i-a sîngerat inima cînd eroul de la Mărișel este închis în cetatea de la Alba Iulia:

„Căruie prin păduri,
Robu-i Iancu la unguri
Nu-i robit pentru furate,
Că-i robit pentru dreptate
Dusu-i Iancu la-nchisoare,
Să nu vadă ziua soare;
Dusu-i Iancu din Hălmași,
Să nu-și vadă moții dragi;
Dusu-i Iancu-nre zăbrele,
Da credința-n el nu pierde,
Vine vînt de primăvară,
Sue Iancu iar în țară,
Ca să strîngă moții iară.”

Pe la tîrguri și prin sate, cînd Iancu își cînta propriul său marș („Astăzi cu bucurie românilor veniți”), țărani se adunau în jurul său și cîntau îndurerăți, deoarece prin acest cîntec își reaminteau de vremurile de speranțe și visuri mărețe ale românilor de pe cîmpia Blajului.

Din tot ce fusese măreț odinioară, nu mai rămăsese nimic: Visuri spulberate, iar din Craiul munților o umbră vie, „o nălucă nomadă”.

Peste două decenii a cutreierat Iancu locurile unde s-au dat luptele purtate de el pentru dreptate și libertate și unde dormeau sub glie lăncierii lui, priveghîndu-le parcă somnul cu tînguirile duioase ale doinelor ce le cînta din fluier:

„Cîntă mierla printre peri,
Iancule încotro meri?
Cîntă mierla printre nuci,
Iancule, unde te duci?
Mă duc să-mi văd feciorii,
Cum le-au înflorit ochii,
In padina cea din dos,

De cînd zac os lingă os
Ca în ceasul cel dinți
Fără semn la căpății,
Mă duc să zac lingă ei
C-au fost toți prietenii mei.”

A venit și vremea, cînd fluierul Iancului a amuțit, după ce neobositul pelerin făcuse ultimul drum fără întoarcere la Baia de Criș:

„Pe sub poala codrului
Pe drumul Hălmașului
La mijlocul unei toamne
Fluierul Iancului adoarme.
Colo, sus, la Tebea
Sub gorunul lui Horia
Gorunu-i în cercurile
Și-nvîrtit în dor și jede.”

Avram Iancu e mort, dar el totuși veghează ca în credințele atîtor popoare despre marii lor eroi, despre care se credea că vor reveni ca să-și salveze poporul, cînd acesta se află la grea încercare:

„Om ca Iancu n-are moarte,
C-așa i-a fost scris în carte:
Să trăiască și să-n dure,
Cu jelerii din pădure.
Chiar acolo în pămînt,
I-a fost scris cu jurămînt,
Să suspine mai departe
După sfînta libertate.”

Asemenea altor eroi ai săi, personalitatea nemuritoare a lui Avram Iancu a îmbrăcat în imaginația și creația folclorică a poporului nostru de pe plaiurile Transilvaniei forme care, precum am văzut, depășesc cu mult realul, chipul Iancului fiind trecut de mult în lumea minunată a legendelor. Este și acesta un mod prin care poporul își manifestă recunoștința față de vrednicii săi înaintași.

Și pe drept cuvînt căci Avram Iancu, a cărui naștere am aniversat-o nu de mult, rămîne un simbol luminos de dragoste față de meleagurile străbune, față de Legea și poporul din care a făcut parte.

Prof. Ioan Păiușan

Scurt îndreptar

(Urmare din pag. 1)

la locul și timpul său, s-au străduit întru smerenie pentru preamărirea lui Dumnezeu. Toți Sfinții au avut în minte și în inimă gîndul și dorința Sf. Ioan Botezătorul, care a spus ucenicilor săi — nemulțumiți că erau mai mulți cei ce urmau pe Domnul Hristos: „Acela trebuie să crească, iar eu să scad” (Ioan 3, 30). Aceasta au dorit-o, spre aceasta s-au străduit toți Sfinții. Așa au înțeles Sfinții să se dăruiască pe ei înșiși și toată viața lor lui Hristos-Dumnezeu.

Viața de sfințenie își are începutul și tăria în credința în Dumnezeu. Au mărturisit-o aceasta înșiși Sfinții ucenici ai Mîntuitorului, cînd, îndemnați de Mîntuitorul să ierte pe cei ce le greșesc, au zis: „Dă-ne mai multă credință!” (Luca 17, 5). Urmînd Sfinților Apostoli, după îndemnul Sfintei Biserici, cerem și noi de la Dumnezeu „unirea credinței și împărțirea Sfîntului Duh”, ca să putem să-i dăm Mîntuitorului „toată viața noastră” după pilda Maicii Preacurate și a tuturor sfinților.

Știm cu toții că viața o trăim parte cu parte, zi de zi, clipă de clipă. Ca să putem să oferim toată viața noastră lui Hristos-Dumnezeu, e de trebuință să avem grija ca fiecare parte din viața noastră să o trăim în așa fel ca ea să fie o slujbă adusă lui Dumnezeu. Pentru a rămîne cu gîndul acesta în minte, către sfîrșitul Sfintei Liturghii îndemnul ca „toată viața noastră lui Hristos-Dumnezeu să o dăm”, urmează îndemnul de a cere de la Dumnezeu „ziua toată desăvîrșită, sfîntă, pașnică și fără de păcat”. Rostitorul acestor îndemnuri vrea să ne spună să luăm aminte că chiar dacă se sfîrșește sfința slujbă, nu se sfîrșește odată cu ea și sfînta slujire. Sfînta slujbă ne pregătește pentru slujirea în toată vremea. Slujba Domnului trebuie unită cu slujirea omului. Rugăciunea trebuie unită cu munca. Munca este rugăciunea mîinilor. În toate cîte le facem, să avem în vedere înaintarea în cele bune, ca ziua să ne fie „desăvîrșită”. Să ne străduim să avem numai gînduri bune, cuvinte care aduc mîngîiere și bucurie și fapte care odihnesc și înalță ființa noastră și pe cei din jurul nostru, ca ziua să ne fie „sfîntă”. Să ne ferim din toate puterile de orice fel de rău, nu numai de răul ce se face cu fapta și cu cuvîntul, ci și de răul care se săvîrșește cu gîndul, ca ziua să ne fie „fără de păcat”.

Cine are ca îndreptar de viață cuvintele: „Pe noi înșine și unii pe alții și toată viața noastră lui Hristos-Dumnezeu s-o dăm” nu poate să trăiască la împlinire, fără nici o grijă, cu nepăsare. O viață trăită cu nepăsare nu poate fi adusă ca jertfă lui Dumnezeu. Numai viața trăită în smerenie, în rugăciune, cu dorința sinceră de a se preamări Dumnezeu în ea este o viață vrednică de a fi oferită lui Dumnezeu. Viața întemeiată pe credință și luminată de Duhul Sfînt este viața de care se bucură Domnul Hristos. Să trăim o astfel de viață. S-o trăim zi de zi, ceas de ceas, clipă de clipă și așa vom fi adevărați împlinitori ai îndemnului și îndreptarului de viață de la sfințele slujbe: „Pe noi înșine și unii pe alții și toată viața noastră lui Hristos-Dumnezeu s-o dăm.”

Ierod. Teofil Părăianu

Din acatistul Sf. mărturisitori Visarion și Sofronie și ...

(Urmare din pag. 2)

Bucură-te, cela ce în adunări, cu putere, adevărul ai vestit;

Bucură-te, că la dreapta credință pe toți i-ai înflăcărat;

Bucură-te, cela ce rînduiala călugărească nu o ai părăsit;

Bucură-te, cela ce în aspră înfrînare tot timpul ai trăit;

Bucură-te, cela ce cu harul de sus, izvor de apă ai arătat;

Bucură-te, cela ce Schitul Foltea ai ridicat;

Bucură-te, Visarioane Cuvioase, care cu mare rîvnă Ortodoxia ai apărât!

CONDACUL AL V-LEA

Avînd în minte învățătura marelui Pavel, în toate zilele îți întăreai trupul cu aspră înfrînare, Cuvioase Sofronie, și cu pilda vieții tale îndemnai pe toți să laude pe Dumnezeu și să-ți cînte, Aliluia!

ICOSUL AL V-LEA

Pentru mărturisirea dreptei credințe ai fost aruncat, cuvioase Sofronie, în temnița Bobîlna, de unde, după cumpline pătîmîri, iarăși ai ieșit cu mila lui Dumnezeu și te-ai nevoit să predici mai departe Crucea lui Hristos, bucurie făcînd celor dreptcredincioși. Pentru care și noi te laudăm, strigînd ție:

Bucură-te, Sofronie Cuvioase, că pentru credință, în temniță ai fost aruncat;

Bucură-te, că prin aceasta, Sfinților mărturisitori ai urmat;

Bucură-te, cela ce, după ieșirea din temniță, în părțile Zarandului ai venit;

Bucură-te, că și în Munții Apuseni rîvna credinței te-a călăuzit;

Bucură-te, cela ce, pentru credința ta, iarăși ai fost prins și legat;

Bucură-te, că în temnița din Abrud cei răi din nou te-au aruncat;

Bucură-te, cela ce după voia lui Dumnezeu, cu ajutorul credincioșilor din legături ai fost slobozit;

Bucură-te, că la multe și mari mulțimi de credincioși ai propovăduit;

Bucură-te, cela ce în păstrarea dreptei credințe pe frați i-ai întărit;

Bucură-te, că prin faptă și cuvînt necurmat pe Domnul ai preamărit;

Bucură-te, cela ce pe frații tăi, cu pavăza credinței i-ai intrarmat;

Bucură-te, că nu de la tine, ci de la Domnul, tuturor ai predicat;

Bucură-te, Sofronie Cuvioase, care cu mare rîvnă Ortodoxia ai apărât!

CONDACUL AL VI-LEA

Legatu-s-au cu jurămînt cei binecredincioși în soboarele pe care le țineau, că nu-și vor părăsi dreapta credință pe care au primit-o de la strămoși și că vor rămîne pururea fii binecinstitori ai Bisericii Răsăritului, spre mărirea lui Dumnezeu, cîntînd Aliluia!

ICOSUL AL VI-LEA

Văzînd că Biserica lui Hristos cea dreptmăritoare este asuprită și prigonită, te-ai ridicat Oprea, cu inimă vitează, întru apărarea dreptei credințe, neîntînd seama de primejdiile și chinurile care te așteptau. Pentru aceasta mulțimea celor dreptcredincioși te laudă, împreună cu noi, zicînd ție:

Bucură-te, cela ce, plin de curaj, la căpetenia țării te-ai înfățișat;

Bucură-te, că despre nedreapta prigoană a fraților tăi i-ai grăit;

Bucură-te, cela ce ca un răzvrătit de mulțimi ai fost desfăimat;

Bucură-te, că cu temnițe și chinuri te-au amenințat;

Bucură-te, cela ce, pentru dreptate, pînă la Viena te-ai ostenit;

Bucură-te, că pentru legea străbună și acolo te-ai nevoit;

Bucură-te, că rugul osteneților tale adevărul a luminat;

Bucură-te, cela ce nădejdea întregă întru Domnul ți-ai pus;

Bucură-te, cela ce viclenia asupritorilor ai vădit;

Bucură-te, că pînă întru sfîrșit înșelătoria nu te-a biruit;

Bucură-te, cela ce și a doua oară la Viena te-ai înfățișat;

Bucură-te, că pentru dreptate, necentenit Domnului te-ai rugat;

Bucură-te, mucenice Oprea, care cu mare rîvnă credința ai apărât!

CONDACUL AL VI-LEA

La înapoierea de la Viena, punîndu-se la cale întemnițarea ta, mucenice Oprea, te-ai oprit în Banat, împreună cu preotul Moise care te însoțea. Și pe cînd aici te aflai, au venit la tine preoții Ioan din Poiana și Ianeș din Galeș, împreună cu mulțime de credincioși, ca să te roage să mergi din nou la ocîrmuitorii din Viena întru apărarea dreptei credințe. Deci, ai plecat iarăși la drum cu nădejdea nestrămutată în Dumnezeu dreptății, căruia îi cîntai, Aliluia!

